

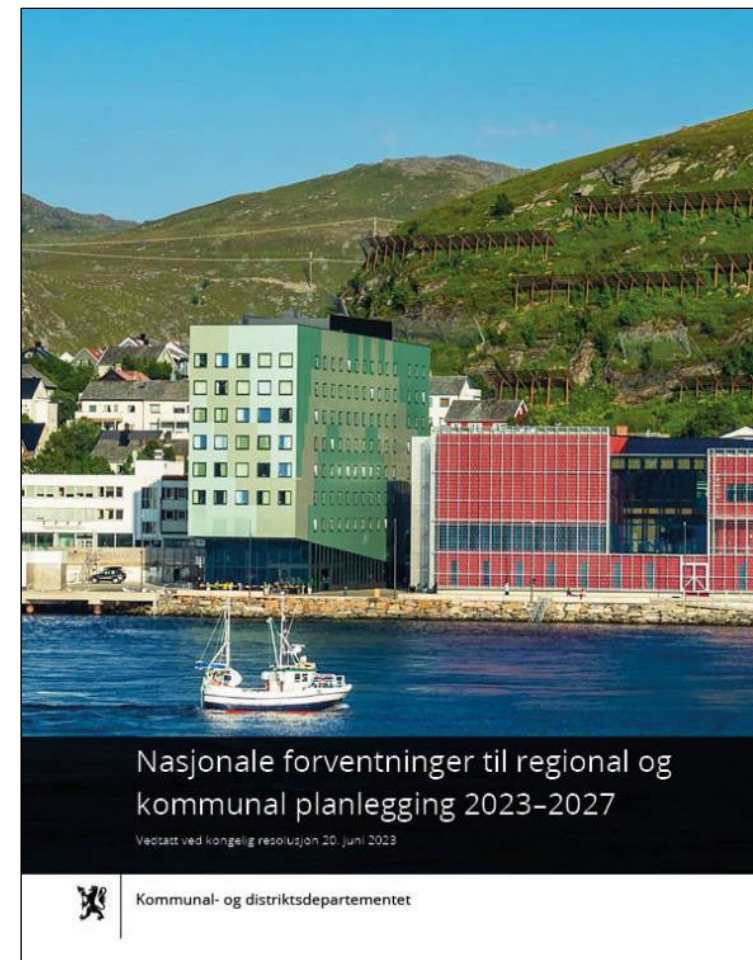
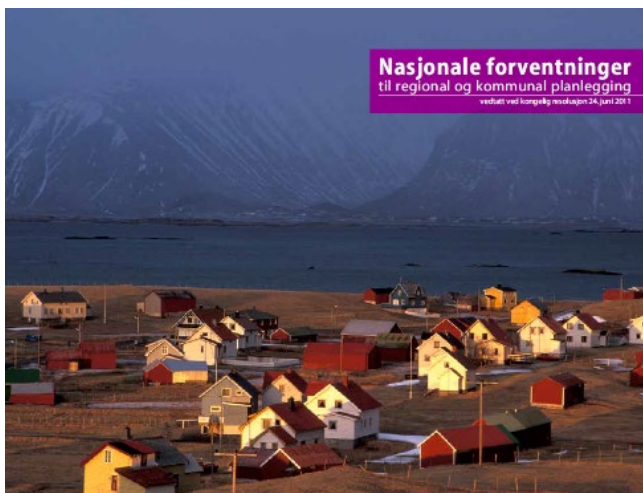
Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027

Vigleik Stusdal Normann, planavdelingen

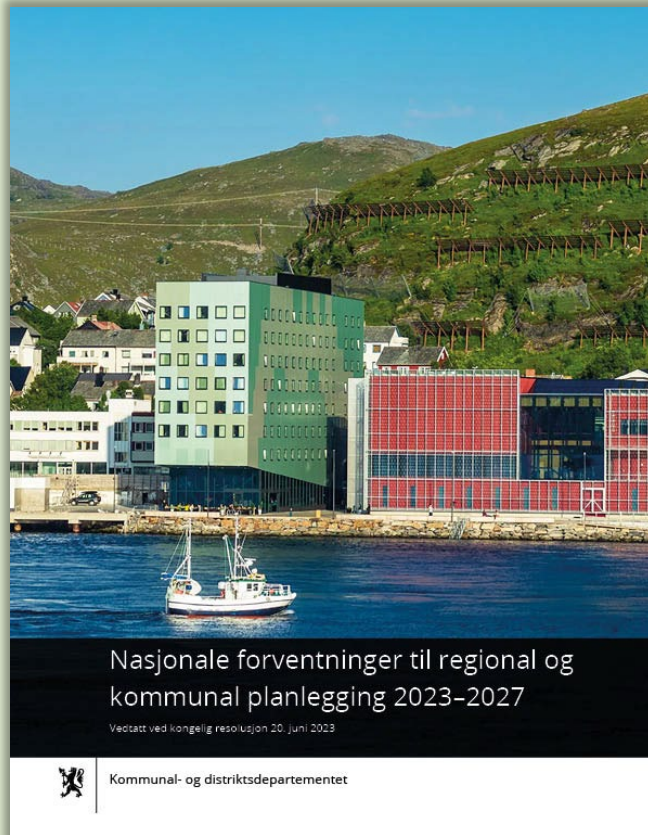
Oslo, 29. november 2023

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

Formålet med forventningene

- Gir oversikt over regjeringens viktigste føringer for planleggingen.
- Skal følges opp i all planlegging etter plan- og bygningsloven.
- Skal bidra til effektive planprosesser og færre konfliktsaker.
- Oppfølgingen av den nasjonale politikken tilpasses regionale og lokale forhold.

Planlegging skal fremme bærekraftig utvikling

” Bærekraftsmålene, nasjonale klima- og miljømål, lokalt folkestyre og løsninger som styrker verdiskaping og bosetting i hele landet, blir lagt til grunn for den overordnede samfunns- og arealplanleggingen og for statens deltakelse i planprosessene.

Oppbygningen av forventningsdokumentet

1. Innledning
2. Samordning og samarbeid i planleggingen
3. Trygge og inkluderende lokalsamfunn
4. Velferd og bærekraftig verdiskaping
5. Klima, natur og miljø for framtida
6. Samfunnssikkerhet og beredskap

Kapittel 2: Samordning og samarbeid i planleggingen

- Oppdaterte planer
- Effektive og involverende planprosesser
- Kunnskapsbasert planlegging, kompetanse og kvalitet
- God samordning mellom myndighetene

Arealregnskap

”

Samfunns- og arealplanleggingen baseres på et oppdatert og godt kunnskapsgrunnlag. Kommunene bør utarbeide et arealregnskap som del av et slikt kunnskapsgrunnlag.

Samiske interesser

Foto: Aina Bye

” Det legges til rette for å styrke samisk kultur, nærings- og samfunnsliv og samiske språk gjennom planleggingen.

” Det gjennomføres konsultasjoner med berørte samiske interesser.

Kapittel 3: Trygge og inkluderende lokalsamfunn

- Levende byer, tettsteder og bygder
- Nok og varierte boliger
- Gode fysiske rammer for hverdagslivet
- Natur- og kulturmiljø som ressurs
- Bedre levekår og folkehelse
- Varierte møteplasser og tilbud

Levende byer, tettsteder og bygder

” Det legges til rette for å utvikle gode lokalsamfunn i bygd og by, i små tettsteder og spredtbygde områder med tilgang til boliger og tjenester i tråd med kommunale forutsetninger og behov.

Foto: Jan Hausken

Kapittel 4: Velferd og bærekraftig verdiskaping

- Legge til rette for grønne industrinæringer
- Tilgang på kompetanse, arbeidskraft og gode tjenester
- God infrastruktur som grunnlag for verdiskaping
- Tilrettelegging for natur- og kulturbasert næringsliv
- Verdiskaping i en sirkulær økonomi

Tilrettelegging for grønne næringer

”

Det legges til rette for grønn omstilling, bærekraftig verdiskaping og lønnsomme arbeidsplasser i hele landet.

”

Næringsarealer planlegges med et regionalt perspektiv, og energibruk, krafttilgang, gjenbruk og mer effektiv utnyttelse av eksisterende næringsarealer og infrastruktur inngår i planvurderingene.

Akvakultur

”

Det settes av tilstrekkelige og egnede nye arealer for akvakultur gjennom oppdaterte regionale og kommunale planer for kystområdene, som også kan omfatte utvikling av akvakultur utenfor kysten og landbasert akvakultur. Planene ivaretar miljøhensyn og andre samfunnsinteresser.

Kapittel 5: Klima, natur og miljø for framtida

- Helhetlig planlegging for å nå klima- og miljømålene
- Forebygge klimagassutslipp og sikre muligheter for karbonopptak
- Ta vare på naturmangfold, friluftslivsinteresser og kulturmiljø
- Rene og rike vann og vassdrag

Redusere utslipp, arealbeslag og transportbehov

”

Omstillingen til lavutslippssamfunnet og bidrag til oppnåelse av klima- og miljømålene prioriteres gjennom arealplanlegging som reduserer utslipp, arealbeslag og transportbehov.

Regjeringen oppfordrer kommunene til å sette seg mål for å redusere nedbyggingen.

Foto: Kristin Nordli

Foto: Marianne Gjerv

Foto: Kristin Nordli

Foto: Kristin Nordli

Foto: Marianne Gjerv

Foto: Marianne Gjerv

Tid for «planvask»

”

Ved revidering av kommuneplanens arealdel, vurderer kommunen om tidligere godkjent arealbruk skal endres av hensyn til klima, naturmangfold, kulturmiljø, jordvern, reindrift, klimatilpasning, samfunnssikkerhet og et hensiktsmessig utbyggingsmønster.

Kapittel 6: Samfunnssikkerhet og beredskap

- Naturfarer og klimatilpasning
- Forsvarets arealbehov
- Vern av dyrka jord
- Rent og trygt drikkevann
- Risiko- og sårbarhetsanalyser som grunnlag for bedre planer

Klimatilpasning og naturfare

”

For at tilpasningen til et endret klima skal gå raskt nok, må planleggingen ta større hensyn til klimaendringene.

”

Arealbruk planlegges slik at overvann og fare knyttet til flom, erosjon, skred, havnivåstigning og annen naturfare håndteres forsvarlig.

Sterkere jordvern

”

Omdisponeringen av dyrka jord skal reduseres, og arealplanleggingen skal bidra til å nå målet om redusert omdisponering av matjord i tråd med ny jordvernstrategi fra 2023.

Foto: Jan Hausken

An aerial photograph of a coastal city, likely Trondheim, Norway, taken during a dramatic sunset. The sky is filled with thick, layered clouds in shades of orange, yellow, and grey. The city below is densely packed with buildings, including several taller structures. The sea is visible in the background, with small islands and a distant coastline under the colorful sky.

Takk for oppmerksomheten!

